

Brusel 26. září 2025
(OR. en)

13304/25

POLCOM 268
COMER 127
UD 215
COHOM 147

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	12. září 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 482 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU o činnosti a konzultacích koordinační skupiny proti mučení uvedené v článku 31 nařízení (EU) 2019/125 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 482 final.

Příloha: COM(2025) 482 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.9.2025
COM(2025) 482 final

ZPRÁVA KOMISE

EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**o činnosti a konzultacích koordinační skupiny proti mučení uvedené v článku 31
nařízení (EU) 2019/125 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito
pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání**

1. Úvod

Ustanovení čl. 31 odst. 4 nařízení (EU) 2019/125 ze dne 16. ledna 2019 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání¹ (dále jen „nařízení“), ukládá Komisi povinnost předkládat Evropskému parlamentu výroční zprávu o činnosti, šetřeních a konzultacích koordinační skupiny proti mučení. Zpráva nesmí narušovat obchodní zájmy fyzických či právnických osob.

V této zprávě jsou uvedeny informace o činnosti koordinační skupiny proti mučení v roce 2024.

2. Regulační rámec

Cílem nařízení je zabránit jednak trestu smrti, jednak mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání v zemích mimo EU prostřednictvím omezení obchodu s některým zbožím. Nařízení rozlišuje mezi:

- zbožím, které je ze své podstaty týrající a nemělo by s ním být obchodováno vůbec (příloha II), a
- zbožím, které by mohlo být použito za účelem mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (příloha III) nebo pro účely trestu smrti (příloha IV), ale může mít rovněž oprávněná použití, jako je vymáhání práva nebo terapeutické účely.

Obchod se zbožím uvedeným v přílohách II, III a IV podléhá určitým omezením. Nařízení zejména:

- i. zakazuje dovoz zboží uvedeného v příloze II, které nemá jiné praktické využití než pro účely trestu smrti nebo mučení, do EU, jeho vývoz z EU a jeho tranzit přes EU. Zakazuje poskytování jakékoli technické pomoci v souvislosti s takovým zbožím, včetně školení o tom, jak je používat. Zakazuje rovněž reklamu na takové zboží v tištěných médiích, na internetu nebo v televizi či v rádiu, jakož i vystavování nebo nabízení k prodeji na výstavách nebo veletrzích;
- ii. vyžaduje, aby bylo pro vývoz zboží uvedeného v příloze III, jež by mohlo být použito pro účely mučení, ale které může mít také jiná oprávněná použití (např. vymáhání práva), vydáno předchozí povolení, a to případ od případu. Předchozí vývozní povolení je vyžadováno také pro poskytování technické pomoci nebo zprostředkovatelských služeb v souvislosti s touto kategorií zboží. Příloha III nezahrnuje:

- a) palné zbraně, na něž se vztahuje nařízení (EU) č. 258/2012²;

¹ Úř. věst. L 30, 31.1.2019, s. 1. Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 ze dne 27. června 2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání (Úř. věst. L 200, 30.7.2005, s. 1), bylo několikrát pozměněno a následně kodifikováno jako nařízení (EU) 2019/125.

² Nařízení (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu

- b) zboží dvojího užití, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2021/821³, ani
 - c) zboží, na něž se vztahují podmínky stanovené ve společném postoji Rady 2008/944/SZBP⁴;
- iii. reguluje obchodování se zbožím (příloha IV), které lze použít pro trest smrti (například injekční aplikací smrtelné dávky), ale může rovněž sloužit povoleným terapeutickým účelům. Bylo zavedeno zvláštní povolení (všeobecné vývozní povolení EU) pro kontrolu vývozu tohoto zboží a k zabránění jeho předání pro použití k popravám injekční aplikací smrtelné dávky, aniž byl omezen obchod s těmito látkami pro lékařské, veterinární či jiné povolené účely.

3. Činnost koordinační skupiny proti mučení

Koordinační skupina proti mučení byla zřízena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2134⁵, aby posuzovala otázky týkající se uplatňování nařízení.

Koordinační skupina proti mučení slouží jako platforma, v jejímž rámci si odborníci z členských států a útvary Komise vyměňují informace o správních postupech a jednají o otázkách výkladu nařízení, technických problémech týkajících se zboží uvedeného na seznamech, vývoji souvisejícím s nařízením a jakýchkoli dalších otázkách, které mohou vyvstat. Komise rovněž konzultuje koordinační skupinu proti mučení při přípravě aktů v přenesené pravomoci v souladu s interinstitucionální dohodou ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁶.

V roce 2024 se konala dvě zasedání koordinační skupiny proti mučení, která se uskutečnila ve virtuálním formátu dne 6. června a 5. prosince a jejichž účelem byla výměna informací o několika otázkách (shrnutých níže) týkajících se provádění nařízení.

3.1 Vývoj v souvislosti se základním aktem

V roce 2024 nebyly přijaty žádné akty v přenesené pravomoci pozměňující nařízení. Komise však s odborníky ze států, které jsou členy koordinační skupiny proti mučení, vedla rozsáhlé konzultace o návrhu aktu v přenesené pravomoci, kterým by se změnily přílohy II a III a rozšířila oblast působnosti nařízení.

3.2 Obchodní informace: hlášení údajů

Komise koordinační skupině proti mučení představila aktuální stav týkající se výroční zprávy uvedené v čl. 26 odst. 3 nařízení. Komise připomněla dříve vyvinutou funkci, která orgánům v členských státech umožňuje nahrávat požadované údaje pro účely podávání zpráv přímo do knihovny **Dual Use e-System (DUeS)**, a to v modulu týkajícím se nařízením proti mučení.

(protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit palných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva (Úř. věst. L 94, 30.3.2012, s. 1).

³ Nařízení (EU) 2021/821 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (přepracované znění) (Úř. věst. L 206, 11.6.2021, s. 1).

⁴ Společný postoj Rady 2008/944/SZBP, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu (Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99) v platném znění.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2134 ze dne 23. listopadu 2016, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání (Úř. věst. L 338, 13.12.2016, s. 1).

⁶ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

Cílem je zefektivnit a usnadnit agregaci údajů ve všech členských státech. Shromážděné informace zahrnují zejména druh zboží, vývozní destinaci a konečné použití. Tyto prvky jsou zohledněny ve výše zmíněné výroční zprávě Komise. Zpráva byla po přijetí předložena koordinační skupině proti mučení⁷.

3.3 Obchod bez mučení

Komise koordinační skupině proti mučení poskytla aktuální informace o obsahu výroční tematické zprávy Alice Edwardsové, zvláštní zpravodajky OSN pro otázky mučení, o „světovém obchodu se zbraněmi, vybavením a zařízeními používanými donucovacími orgány a dalšími veřejnými orgány, které mohou být použity k mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání“, vydané dne 24. srpna 2023.

Zvláštní zpravodajka OSN ve zprávě předkládá roční přehled vývoje a trendů souvisejících s mučením, jakož i tematickou studii o světovém obchodu se zbraněmi, vybavením a zařízeními používanými donucovacími orgány a dalšími veřejnými orgány, které by mohly být použity k mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Komise vzala na vědomí význam této zprávy v souvislosti s možným posílením nařízení EU.

Zpráva dále uvádí seznam předmětů, které jsou ze své podstaty považovány za kruté, nelidské či ponižující a které by jako takové měly být zakázány (demonstrativní seznam 20 typů zařízení/zbraní). Navrhuje též seznam zboží, které by mělo být regulováno na vnitrostátní a mezinárodní úrovni. Tyto předměty mají sice oprávněné použití, ale mohou být též zneužity k mučení, a proto vyžadují určitou úroveň dohledu.

Zpráva je zakončena doporučením „vytvořit mezinárodní nástroj obchodu bez mučení, který by doplnil a posílil stávající povinnost zabránit mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a zakázat je“.

Komise rovněž informovala koordinační skupinu proti mučení o skupině více než třiceti organizací občanské společnosti ze všech regionů, která podporuje pokračující úsilí o „obchod bez mučení“. Tyto organizace společně vyzvaly k uzavření mezinárodní smlouvy za účelem kontroly obchodu s nástroji mučení používanými k potlačování pokojných protestů a k týrání zadržovaných osob po celém světě. V prohlášení podepsaném v Londýně v lednu 2023 vyzvaly nevládní lidskoprávní organizace k uzavření smlouvy, která by zakázala výrobu zařízení, jež jsou ze své podstaty týrající, a obchodování s nimi, jakož i k zavedení více lidskoprávních kontrol v oblasti obchodu se standardními prostředky pro vymáhání práva.

3.4 Opatření navazující na zprávu Komise o přezkumu: posílení nařízení (EU) 2019/125

Komise připomněla, že v návaznosti na prezentaci předlohy návrhu aktu v přenesené pravomoci na zasedání koordinační skupiny proti mučení v listopadu 2023 zahájila písemný postup s cílem získat názory členů koordinační skupiny proti mučení. Komise obdržela a

⁷ COM(2024) 529 final ze dne 19. listopadu 2024 a přílohy 1 až 9.

ocenila připomínky týkající se konkrétních otázek nebo požadující o další vysvětlení. Komise dále informovala koordinační skupinu proti mučení o navrhovaných změnách, které hodlá zavést v návaznosti na fázi konzultací, konkrétně o změnách seznamu zboží popsaného v příloze II (zboží, které nemá jiné praktické využití než pro účel trestu smrti nebo mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání) a příloze III (zboží, které by mohlo být použito pro účel mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání).